

Coördinator beveiliging

A large, light purple arrow pointing to the right, positioned diagonally across the lower half of the page.

Veilig werken en
dienstplanning

Colofon

Copyright

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Samenstellers en uitgever zijn zich volledig bewust van hun taak een zo betrouwbaar mogelijke uitgave te verzorgen. Niettemin kunnen zij geen aansprakelijkheid aanvaarden op onjuistheden die eventueel in deze uitgave voorkomen.

De uitgever meent alle rechten van afbeeldingen te bezitten of daar afspraken over te hebben gemaakt. Indien rechthebbenden toch een opmerking hebben, kunnen zij zich tot de uitgever wenden.

crebo 25408

ISBN

978-94-93179-25-7

Adresgegevens

Smart Educational Tools,
onderdeel van Stichting eX:plain
Disketteweg 6
Postbus 1230
3800 BE Amersfoort
www.smarteducationaltools.nl

Augustus, 2020

Inhoud

Algemeen	6
1. Arbowetgeving	8
Inleiding	8
1.1 Arbowetgeving	9
1.2 Begrippen in de Arbowet	11
1.3 De verschillende functies	15
2. Onveilige en ongezonde situaties	18
Inleiding	18
2.1 Voorschriften rond veiligheid en gezondheid	19
2.2 Omgaan met onveilige en ongezonde situaties	21
2.3 De werkplek	26
2.4 Psychosociale arbeidsbelasting (PSA)	29
2.5 Gevaren bij uitvoeren werkzaamheden	35
2.6 Handelswijze bij onveilige en ongezonde situaties	39
2.7 Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid	41
3. Agressie	46
Inleiding	46
3.1 Soorten en vormen van agressie	47
3.2 Effecten agressie en geweld	49
3.3 De rol van de coördinator	50
4. Risico-Inventarisatie & -Evaluatie	58
Inleiding	58
4.1 Inhoud RI&E	58
4.2 Plan van aanpak RI&E	63
5. Persoonlijke beschermingsmiddelen	72
Inleiding	72
5.1 Categorieën PBM's	72
5.2 Arbobesluit PBM's	74
5.3 Inspectie	87
5.4 Aansprakelijkheid	87

6. Optreden bij onregelmatigheden	94
Inleiding	94
6.1 Instructieplan bij calamiteiten	95
6.2 Bedrijfsongevallen/arbeidsongevallen	97
6.3 Optreden bij een brand	99
6.4 Optreden bij milieu-incidenten	100
6.5 Arbeidsconflict	102
7. Instrueren, inwerken en ontwikkelen	108
Inleiding	108
7.1 De coördinator zelf	108
7.2 Instructies maken	113
7.3 Inwerken medewerkers	116
7.4 Ontwikkeling van (huidige) medewerkers	123
7.5 Ziekmelding	126
8. Werkplanning	130
Inleiding	130
8.1 Regels uit het cao	131
8.2 Planning	142
8.3 Buitengewoon verlof en kort verzuim	147
9. Bronvermelding	152

Arbowetgeving

H1

H1 Arbowetgeving

Leerdoelen

- De begrippen Arbo-catalogus, Arbeidstijdenwet, Arbowet, Arbozorg kunnen toelichten
- De functie en taken van huisarts, Arbodienst, traumateam, afdeling Personeelszaken en vertrouwenspersoon kunnen beschrijven m.b.t. de Arbowet
- De rol van de coördinator t.a.v de Arbowet kunnen beschrijven
- De rol van de coördinator m.b.t. psychische problemen op de werkvloer kunnen beschrijven

Inleiding

Iedere onderneming heeft te maken met risico's. Deze risico's kunnen voortkomen uit het ondernemerschap, zoals commerciële risico's (verkeerde producten) en financiële risico's (betalingsachterstanden). Een apart risico zijn de veiligheidsrisico's die kunnen ontstaan tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. De coördinator speelt een belangrijke rol in advies bij en toezicht op de maatregelen die deze risico's moeten beperken.

Een werkgever dient op het gebied van deze veiligheidsrisico's een (pro)actief beleid te voeren en kan een coördinator beveiliging daarbij een bepaalde rol toedienen.

Zo kan een coördinator beveiliging worden belast met een groot aantal taken en verantwoordelijkheden op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn, waarbij zowel de belangen van de klant als van de medewerker in het oog gehouden moeten worden. De rol van de coördinator zal dan voornamelijk preventief, signalerend en wanneer nodig repressief zijn. Daarnaast rapporteert de coördinator zijn aan zijn opdrachtgever of zijn leidinggevende.

Om zijn taken op het gebied van veiligheid en gezondheid goed te kunnen uitvoeren moet een coördinator weten welke eisen er vanuit de Arbowet zijn gesteld, welke maatregelen er zijn genomen en wat de cao Particuliere Beveiliging inhoudt.

1.1 Arbowetgeving

De Arbowetgeving is terug te vinden in de Arbeidsomstandighedenwet. Deze wet is een kaderwet. Een kaderwet wil zeggen dat de onderwerpen alleen in hoofdlijnen worden uitgewerkt. De concrete regels die in deze wet worden genoemd zijn verder uitgewerkt per onderwerp in het arbobesluit. Het arbobesluit is uitgewerkt in de arboregeling. In de arbobeleidsregels zijn suggesties voor ondernemingen opgenomen hoe men bepaalde onderwerpen kan oppakken.

De Arbowet bevat regels voor werkgevers en werknemers om de gezondheid en veiligheid van werknemers en zelfstandige ondernemers te bevorderen. Dat is het eerste doel. Een tweede doel van de wet is om ongevallen en ziekten die door het werk veroorzaakt worden, te voorkomen (preventie).

Het is daarom belangrijk dat de coördinator binnen de beveiliging de arboregels kent, maar ook de maatregelen op dit gebied die het bedrijf reeds heeft genomen.

De Arbowet kent elk jaar wel wat aanpassingen, vaak gevoed door Europese Richtlijnen. Een paar wijzigingen:

- Ondernemers zijn niet meer verplicht aangesloten bij een arbodienst. Deze arbodiensten mag de ondernemer nu zelf uitvoeren, met uitzondering van waarvoor hij een bedrijfsarts moet inschakelen.
- Ondernemingen zijn verplicht medewerkers als preventiemedewerker aan te stellen, ook al zijn ze wel bij een arbodienstverlener aangesloten. De preventiemedewerker kan worden gekozen worden door de ondernemingsraad of bij bedrijven met minder dan 25 medewerkers door de directie. De medewerker dient volgens de Arbowet de kennis en kunde te hebben voor het uitvoeren van zijn taken en daarvoor ook de tijd te krijgen. De preventiemedewerker zorgt voor goede werkomstandigheden en werkt aan duurzame inzetbaarheid.
- Werkgevers moeten minimeisen voor gezond en veilig werk afspreken met bijvoorbeeld de bedrijfsarts en arbodeskundige. Een **basiscontract** is verplicht. In dit contract staan de minimale rechten en plichten voor de werkgever, de werknemer en de arbodienstverlener.

De richtlijnen worden door de Arbowetgeving in hoofdlijnen door de centrale overheid aangegeven. Men geeft de norm aan die behaald moet worden. Hoe deze norm behaald moet worden, laat men over aan de brancheorganisaties en de ondernemingen zelf. Wel controleert de overheid of aan de eisen voldaan is. Dit gebeurt in veel gevallen pas achteraf.

Een voorbeeld van het uitwerken van een richtlijn is het opstellen van een arbocatalogus door de brancheorganisatie. Ook de beveiligingsbranche heeft een dergelijke catalogus opgesteld.

Veiligheid en gezondheid volgens de Arbowet

Zoals gezegd is een bedrijf door de overheid, via de Arbowet, verplicht gesteld om maatregelen te treffen op het gebied van veiligheid en gezondheid. Concreet betekent dit het nemen van maatregelen op het gebied van o.a.:

➤ **Eerste hulp**

Naast levensreddend handelen, moet ook de kennis aanwezig zijn hoe te handelen in minder ernstige situaties. Men moet in staat zijn te handelen bij minder levensbedreigende verwondingen en aandoeningen die in het dagelijks leven veelvuldig voorkomen.

➤ **Brandbestrijding**

Het doel van brandbestrijding is uiteraard het blussen van een brand, maar ook het redden van mens en dier en het voorkomen van schade en/of overlast.

➤ **Evacuatie/ontruiming**

Evacuatie is het verplaatsen van personen van een gevaarlijke plaats naar een veilige plaats, vanwege dreiging of een gevaarlijke gebeurtenis.

Voorbeelden zijn de evacuatie van een gebouw vanwege een bommelding of brand, de evacuatie van een gebied vanwege een calamiteit, overstroming of bombardement of de evacuatie van een stad vanwege een orkaan.

In situaties waarbij gevaarlijke materialen of een mogelijke besmetting een rol spelen, moeten evacués soms ontsmet worden, voordat ze uit het gevaarlijke gebied worden gehaald.

➤ **Opleiding en instructie**

Alle medewerkers moeten zijn opgeleid en geïnstrueerd over de gevaren op de werkplek.

Bij de meeste onderwerpen speelt de bedrijfshulpverlening (BHV) een belangrijke rol. De onderwerpen worden in de volgende onderwerpen verder uitgediept.

Samenvatting

Het doel van de Arbowet is het bevorderen van veilige en gezonde arbeidsomstandigheden gericht op het voorkomen van arbeidsgerelateerde gezondheidsschade.

Er moeten binnen een bedrijf maatregelen zijn getroffen met betrekking tot:

- eerste hulp;
- brandbestrijding;
- evacuatie/ontruiming;
- opleiding en instructie.

A man in a dark suit and light blue tie is standing on a blue metal step ladder in a modern office hallway. He is looking up at a green exit sign mounted on the ceiling. The hallway has large glass windows and a grey wall. A wooden crate is on a blue shelf to the left.

**Onveilige en
ongezonde
situaties**

H2

H2 Onveilige en ongezonde situaties

Leerdoelen

- De risico's van waaruit onveilige situaties kunnen ontstaan kunnen benoemen en toelichten
- De afhandeling van onveilige en ongezonde werksituaties kunnen beschrijven
- Werknemers kunnen adviseren met betrekking tot veiligheid tijdens werkzaamheden
- Kunnen beschrijven hoe risico's van onveilige, ongezonde en ongewenste situaties beperkt kunnen worden
- De situaties die de gezondheid en veiligheid in gevaar brengen kunnen beschrijven en onderscheiden
- De mogelijke problemen en reacties wanneer psychische druk op de coördinator beveiliging of anderen wordt uitgeoefend beschrijven

Inleiding

In de arbowetgeving staat het volgende over onveilige en ongezonde situaties in een werksituatie:

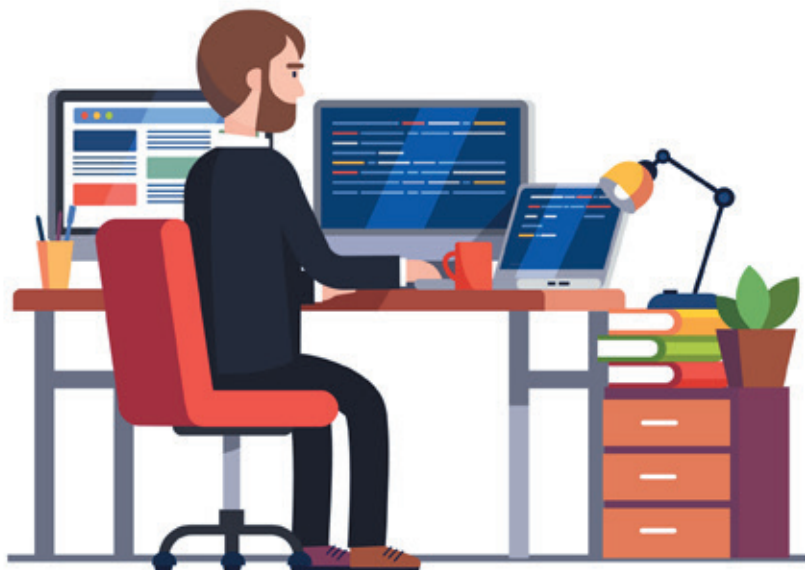
De werkgever is verantwoordelijk voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemers.

De werkgever moet alle maatregelen nemen om de risico's te beperken. De werkgever heeft de verplichting om gevaarlijke omstandigheden te beperken. Daarnaast heeft de werknemer de verplichting de gestelde regels die door de werkgever zijn opgesteld in acht te nemen.

Een werkgever moet, rekening houdend met de nieuwe ontwikkelingen in de professionele dienstverlening, een zo goed mogelijk arbobeleid voeren. Dit betekent dat een werkgever met de kennis die op dat moment beschikbaar is, zijn of haar beleid moet vormgeven.

Een werkgever moet, voor zover dat redelijkerwijs kan worden verlangd, zorg dragen voor een veilige en gezonde werkplek, volgens de wetgever.

Onveilige situaties bedreigen als eerste de veiligheid van een persoon, object of gebouw. Bijvoorbeeld: er is een gat in de weg. Dit is een onveilige situatie. Ongezonde situaties bedreigen rechtstreeks de gezondheid van een persoon. Denk hierbij aan: werken met gevaarlijke stoffen in een slecht geventileerde ruimte.

2.1 Voorschriften rond veiligheid en gezondheid

Artikel 3 Arbowet (Arbobeleid)

1. **De werkgever zorgt voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemers inzake alle met de arbeid verbonden aspecten** en voert daartoe een beleid dat is gericht op zo goed mogelijke arbeidsomstandigheden, waarbij hij, gelet op de stand van de wetenschap en professionele dienstverlening, **het volgende in acht neemt**:
 - a. tenzij dit redelijkerwijs niet kan worden gevergd organiseert de werkgever de arbeid zodanig dat daarvan **geen nadelige invloed** uitgaat op de veiligheid en de gezondheid van de werknemer;
 - b. tenzij dit redelijkerwijs niet kan worden gevergd worden de gevaren en risico's voor de veiligheid of de gezondheid van de werknemer zoveel mogelijk in eerste aanleg **bij de bron daarvan voorkomen of beperkt**; naar de mate waarin dergelijke gevaren en risico's niet bij de bron kunnen worden voorkomen of beperkt, worden daartoe **andere doeltreffende maatregelen** getroffen waarbij maatregelen gericht op collectieve bescherming voorrang hebben boven maatregelen gericht op individuele bescherming; slechts indien redelijkerwijs niet kan worden gevergd dat maatregelen worden getroffen die zijn gericht op individuele bescherming, worden **doeltreffende en passende persoonlijke beschermingsmiddelen** aan de werknemer ter beschikking gesteld;
 - c. **de inrichting van de arbeidsplaatsen**, de werkmethoden en de bij de arbeid gebruikte arbeidsmiddelen alsmede de arbeidsinhoud worden zoveel als redelijkerwijs kan worden gevergd **aan de persoonlijke eigenschappen van werknemers aangepast**;
 - d. **monotone en tempo gebonden arbeid** wordt, zoveel als redelijkerwijs kan worden gevergd, **vermeden** dan wel, indien dat niet mogelijk is, beperkt;
 - e. **doeltreffende maatregelen** worden getroffen op het gebied van de **eerste hulp bij ongevallen, de brandbestrijding en de evacuatie** van werknemers en andere aanwezige personen, en **doeltreffende verbindingen** worden onderhouden met de desbetreffende **externe hulpverleningsorganisaties**;
 - f. elke werknemer moet bij ernstig en onmiddellijk gevaar voor zijn eigen veiligheid of die van anderen, rekening houdend met zijn technische kennis en middelen, de nodige passende maatregelen kunnen nemen om de gevolgen van een dergelijk gevaar te voorkomen, waarbij artikel 29, eerste lid, derde zin, van overeenkomstige toepassing is.
2. De werkgever voert, binnen het algemeen arbeidsomstandighedenbeleid, een **beleid gericht** op voorkoming en indien dat niet mogelijk is **beperking van psychosociale arbeidsbelasting**.
3. Ter uitvoering van het eerste lid draagt de werkgever zorg voor een goede verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen de bij de werkgever werkzame personen, waarbij hij rekening **houdt met de bekwaamheden van de werknemers**.
4. **De werkgever toetst het arbeidsomstandighedenbeleid regelmatig** aan de ervaringen die daarmee zijn opgedaan en past de maatregelen aan zo dikwijls als de daarmee opgedane ervaring daartoe aanleiding geeft.

In het arbobeleid van een bedrijf of organisatie legt de werkgever vast hoe de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden in de organisatie voor wat betreft de arbeidsomstandigheden zijn verdeeld. Een zeer belangrijk onderdeel van het te voeren beleid is het werken aan continue verbetering van de arbeidsomstandigheden.

Samenvatting

De werkgever is verantwoordelijk voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemers.

De werkgever moet maatregelen nemen om risico's te beperken.

De werkgever heeft de verplichting om gevaarlijke omstandigheden te beperken.

De werknemer heeft de verplichting om de gestelde regels die door de werkgever zijn opgesteld in acht te nemen.

